

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 546/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. S. K., B., zastúpeného advokátom JUDr. R. Š., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave spočívajúcom v postúpení veci Okresnému súdu Bratislava V, ktorý vedie konanie pod sp. zn. Er 692/2000, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. S. K. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. septembra 2012 doručená sťažnosť Ing. S. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) spočívajúcom v postúpení veci Okresnému súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“), ktorý vedie konanie pod sp. zn. Er 692/2000.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol právoplatným a vykonateľným platobným rozkazom krajského súdu sp. zn. 79 Rob 296/1999 z 18. mája 1999 zaviazaný na zaplatenie 34 788,03 DEM s príslušenstvom žalobcovi. Žalobca ako oprávnený z uvedeného platobného rozkazu (exekučného titulu) inicioval exekučné konanie na krajskom súde. Krajský súd, ako to zo sťažnosti vyplýva, 9. septembra 1999 udelil súdnemu exekútorovi JUDr. L. Á. (ďalej len „poverený exekútor“) poverenie na vykonanie exekúcie. Krajským súdom poverený exekútor vydal upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn. EX 1765/99 z 20. septembra 1999, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 4. januára 2000. Krajský súd po doručení upovedomenia o začatí exekúcie a po podaní námietok sťažovateľa proti exekúcii v zmysle § 45 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení platnom a účinnom v rozhodujúcej dobe postúpil 3. marca 2000 exekučný spis okresnému súdu, ktorým bola exekučnému konaniu pridelená nová sp. zn. Er 692/2000.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza a namieta, že *«až na základe následných úkonov vykonaných Okresným súdom Bratislava V, teda dávno po uplynutí lehoty na podanie námietok proti exekúcii, sťažovateľ zistil, že Krajský súd v Bratislave postúpil vec Okresnému súdu Bratislava V, ktorý však nie je a nebol miestne príslušným súdom. Od roku 1996 mal totiž sťažovateľ trvalý pobyt na adrese B.*

Nakoľko sťažovateľ nemal k dispozícii žiadny iný opravný prostriedok, ktorým by mohol namietať miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Bratislava a domáhať sa, aby bola exekúcia postúpená zákonom určenému miestne príslušnému súdu, bol nútený domáhať sa svojho práva domáhať sa svojho práva cestou podnetu na podanie mimoriadneho dovolania zo dňa 20.11.2011, ktorý však Generálnou prokuratúrou SR poverená Krajská prokuratúra Bratislava odložila. Opakovaný podnet sťažovateľa zo dňa

10.04.2012 (označený ako „odvolanie voči odloženiu“) bol Generálnou prokuratúrou SR taktiež odložený, o čom bol sťažovateľ upovedomený prípisom č. VI/2 Pz 389/12-3 zo dňa 21.05.2012, ktorý bol sťažovateľovi doručený 09.07.2012.».

Sťažovateľ je toho názoru, že „konaním Krajského súdu v Bratislave, ktorý postúpil predmetnú exekučnú vec miestne nepríslušnému súdu, bol v rozpore s citovaným článkom Ústavy Slovenskej republiky (čl. 48 ods. 1 ústavy, pozn.) odňatý svojmu zákonnému sudcovi a bola mu odňatá možnosť miestnu nepríslušnosť namietat’. V dôsledku toho bolo porušené právo sťažovateľa na súdnu ochranu, vyplývajúce z uvedeného článku Ústavy Slovenskej republiky a z článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“.

V prospech nemožnosti namietat’ miestnu nepríslušnosť okresného súdu sťažovateľ v sťažnosti argumentuje tým, že „prvým úkonom sťažovateľa, ktorý mohol v exekučnom konaní uplatniť, boli námietky proti exekúcii, ktoré v zmysle ust. § 50 ods. 1 Exekučného poriadku musel podať do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie. V čase do uplynutia lehoty na podanie námietok (do 18.01.2000) však sťažovateľ nebol nijako upovedomený, že vec bude postúpená miestne nepríslušnému súdu a že z uvedeného dôvodu by mohol namietat’ miestnu nepríslušnosť exekučného súdu.

V dôsledku vyššie uvedeného nastal neprípustný stav, kedy je predmetné exekučné konanie vedené miestne nepríslušným súdom, a to bez toho, aby sťažovateľ mal možnosť túto miestnu nepríslušnosť namietat’ a zvrátiť tak nezákonný stav.“.

Sťažovateľ preto v závere sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol o porušení jeho základného práva „na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy“ a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu spočívajúcom v postúpení veci okresnému súdu, ktorý vedie konanie pod sp. zn. Er 692/2000, toto postúpenie exekučnej veci zrušil a vrátil krajskému súdu vec na ďalšie konanie a priznal mu tiež finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K predloženej sťažnosti ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné uviesť, že sťažovateľ napriek zastúpeniu kvalifikovaným právnym zástupcom v petite svojej sťažnosti označil svoje základné právo podľa čl. 48 ods. 1 ústavy ako základné právo na súdnu ochranu, hoci z obsahu celej sťažnosti je nepochybné, že namieta porušenie svojho základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi.

Takéto zistenie štandardne vedie ústavný súd k výzve adresovanej sťažovateľovi, resp. jeho právnemu zástupcovi na odstránenie uvedeného rozporu jeho podania

s poučením, v čom spočíva rozpor, ktorý je potrebný odstrániť, v akej lehote a aké sú prípadné následky nevyhovenia výzve.

V posudzovanom prípade však ústavný súd z dôvodov hospodárnosti a efektívnosti konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy [§ 6 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) v spojení s § 31a zákona o ústavnom súde] od výzvy adresovanej právnomu zástupcovi sťažovateľa upustil, pretože z celého obsahu sťažnosti bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že sťažovateľ napáda porušenie základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, čo umožnilo ústavnému súdu ustáliť predmet konania tak, ako je uvedený v záhlaví tohto rozhodnutia. Dôvodom zvoleného postupu bolo napokon aj samotné rozhodnutie o predloženej sťažnosti v rámci jej predbežného prerokovania. Ústavný súd totiž na základe podkladov, ktorými disponoval, dospel k záveru, že ani prípadné odstránenie rozporu v petite sťažnosti sťažovateľa by nemohlo za žiadnych okolností viesť k prijatiu jej sťažnosti na ďalšie konanie.

Sťažovateľ svoje námietky týkajúce sa porušenia označených práv odvodzuje z tvrdenia o nezákonom a neprípustnom stave (exekučné konanie je vedené miestne nepríslušným súdom) a nemožnosti namietat' postúpenie exekučného konania krajským súdom miestne nepríslušnému okresnému súdu. Sťažovateľ tým vlastne aj namieta, že nemal možnosť brániť sa proti už opísanému postupu krajského súdu.

Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci nesúhlasí s názorom sťažovateľa, že nemal možnosť brániť sa proti postupu krajského súdu, ktorý postúpil exekučné konanie okresnému súdu. Podľa názoru ústavného súdu neobstojí ani názor sťažovateľa, že proti postúpeniu veci miestne nepríslušnému súdu po uplynutí lehoty na podanie námietok proti exekúcii nemal k dispozícii opravný prostriedok, prostredníctvom ktorého sa mohol domôcť ochrany svojich označených práv.

Podľa § 254 OSP platného v čase postúpenia veci (3. marca 2000) na výkon rozhodnutia a na exekučné konanie podľa osobitného zákona sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak nie je v tejto časti uvedené inak.

Podľa § 105 ods. 1 OSP platného v rozhodnom čase súd skúma miestnu príslušnosť prv, než začne konať o veci samej. Neskôr ju skúma len na námietku účastníka, ak sa uplatní pri prvom úkone, ktorý účastníkovi patrí.

Ústavný súd je toho názoru, že prvým úkonom účastníka v zmysle § 105 ods. 1 OSP v okolnostiach veci bol ten úkon, ktorým účastník po prvý raz mal možnosť v konaní procesným spôsobom reagovať na postúpenie exekučného konania miestne nepríslušnému súdu, preto neobstojí argumentácia sťažovateľa o nemožnosti podať námietku proti uvedenému postupu krajského súdu po uplynutí lehoty na podanie námietok proti exekúcii, pretože k postúpeniu veci došlo až následne a nebol vylúčený postup podľa § 105 ods. 1 v spojení s § 254 OSP platného v rozhodnom čase.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ nevyužil jemu dostupný a účinný právny prostriedok proti namietanému postupu krajského súdu, ktorým sa mohol domôcť ochrany svojich označených práv, preto podľa svojej ustálenej judikatúry (obdobne napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06) sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania sťažnosti vcelku odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neprípustnosti.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd konštatuje, že predloženú sťažnosť bolo možné odmietnuť aj z dôvodu jej oneskorenosti, pretože sťažovateľ sa o namietanom postupe – o postúpení veci, nepochybne dozvedel dávno pred uplynutím

dvojmesačnej lehoty na podanie sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že z hľadiska zachovania lehoty na podanie sťažnosti je irelevantné, či sťažovateľ podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania, resp. opakovaný podnet, pretože takýto podnet sa nepovažuje v súlade s judikatúrou ústavného súdu za účinný právny prostriedok ochrany jeho označených práv, ktorý je potrebný využiť pred podaním sťažnosti (m. m. II. ÚS 23/2010, III. ÚS 89/2011). Predloženú sťažnosť ďalej bolo možné odmietnuť aj z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti, pretože sťažovateľ pri prvom úkone, ktorý mu patril po postúpení veci krajským súdom miestne nepríslušnému okresnému súdu, nevzniesol v konaní pred okresným súdom takúto námietku miestnej nepríslušnosti, čím došlo k odstráneniu nedostatku tejto podmienky konania a okresný súd sa stal príslušným na konanie v exekučnej veci sťažovateľa, a preto z tohto dôvodu nemohlo byť porušené ani základné právo sťažovateľa nebyť odňatý zákonnému sudcovi a ani nemohlo dôjsť k porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože k zmene zákonného sudcu došlo v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2012